

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT

Ti år etter Fukushima – farvel til atomkraft!

ATOMKRAFT
Susanne Urban

11. februar 2011 ble atomkraftverket Fukushima med tre reaktorer ødelagt av jordskjelv, tsunami, etterfølgende kjølesvikt og eksplosjon. Oppryddingen kan ta opp mot 40 år, og koste cirka 189 milliarder amerikanske dollar. Etter planen skal den starte i år, 2021.

Ti år etter nedsmeltingen av det japanske atomkraftverket er «grønn strøm» EU-vinneren. Det er ikke rart – fornybare energikilder er raskere og billigere å bygge ut: To moderne tredjegerasjons atomreaktorer (EPR) er under bygging i Finland og Frankrike. Begge steder er prisen hittil mer enn tredoblet og byggetiden er rundt ti år etter skjema.

Fornybare energikilder gir flere arbeidsplasser: Med lik investering skaper fornybar energi 15 ganger flere ar-

beidsplasser enn atomkraft, ifølge det franske nettverket *Sortir du nucléaire*. Fornybar energi har nå blitt billigere enn atomkraft, og tar kortere tid å bygge ut.

Europa satser på sol og vind. I 2020 overgikk fornybar energi for første gang elektrisitetsproduksjonen fra fossile brenslere som kull og gass i EU. Dette viser en felles analyse av Agora Energiewende og den britiske tenketanken Ember.

Vind- og solenergi er nesten doblet siden 2015, og utgjør nå en femtedel av EUs elektrisitet. De høyeste andelene ble registrert i Danmark (61 prosent), Irland (35 prosent), Tyskland (33 prosent) og Spania (29 prosent).

Europa har nådd en milepæl i begynnelsen av et tiår for global klimaaksjon; den raske veksten av vind- og solenergi har tvunget kull tilbake.

Fukushima-katastrofen var et varsel om at atomkraft aldri blir helt trygt. Etter ti år er tusenvis fortsatt evakuert.

Over en tiårsperiode vil Japan nå slippe ut over en million tonn filtrert og behandlet vann fra det ødelagte atomkraftverket. Lokale fiskere protesterer mot radioaktiviteten som vil ødelegge livsgrunnlaget deres. Per januar 2021 er 413 atomreaktorer i drift i verden; det er byggestopp for 93 påbegynte reaktorer, 50 nye er under bygging; 29 er ute av drift for lengre tid, 192 er stengt og blir dekommissionert.

De fleste land i verden har ikke atomkraft, bare 30 land hadde det i 2017. I Europa er 32 land atomkraft-frie mens 18 land fortsatt driver kjernekraftverk. Italia forlot atom-

kraft etter Tsjernobyl. Etter Fukushima-ulykken besluttet Tyskland å forlate atomenergien innen 2022, og har per dags dato seks reaktorer igjen.

Reaktorer blir stanset fordi det ikke er lønnsomt å drive dem. I Sverige stengte kraftverket Ringhals 2, og

senere Ringhals 1 av økonomiske grunner.

I 1996 utgjorde atomstrøm 17,5 prosent av

global brutto strømproduksjon. I 2018 var andelen falt til 10,1 prosent.

Atomkraft redder ikke klimaet – tvert imot: håndtering av radioaktivt atomavfall vil kreve ressurser i hundretusen av år. Atomkraftverk leverer råmaterialet for atombomber og utgjør i seg selv en konstant trussel om radioaktive katastrofer.

Susanne Urban, rådsmedlem Hardangerakademiet for fred, utvikling og miljø
susanne@urbanrabbe.no

Atomkraft redder ikke klimaet

– tvert imot.

